

ת"פ (רמלה) 39646-05-21 - מדינת ישראל נ' פלוני

ת"פ (רמלה) 39646-05-21 - מדינת ישראל נ' פלונישלום רמלה

ת"פ (רמלה) 39646-05-21

מדינת ישראל

נגד

פלוני

בית משפט השלום ברמלה

[31.12.2024]

כבוד השופט טל ענר

גזר דין

רקע עובדתי

- הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה.
- בהתאם לעובדות כתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה במהלך שנת 2020 בעת שהיו הנאשם ואשתו (להלן: "המתלוננת") בנסיעה בדרכם הביתה מבילוי במסעדה, החל ביניהם ויכוח על רקע סירובה של המתלוננת לקיים עם הנאשם יחסי מין. לאחר מכן כאשר הגיעו בני הזוג הביתה בעט הנאשם בבטנה של המתלוננת. היא הוטחה בקיר, נפלה ארצה וראשה נחבט ברצפה. המתלוננת קמה, עברה לחדר הילדים ונשארה ללון שם. כתוצאה ממעשה הנאשם נגרמו למתלוננת נפחות בידה וכאב בחלק האחורי של ראשה.
- בהסכמת הצדדים הופנה הנאשם לשירות המבחן והוגשו בעניינו מספר תסקירים. בתסקיר מיום 21.6.23 תאר שירות המבחן את קורות חייו של הנאשם, כבן 38, נעדר עבר פלילי, העובד כמכונאי מטוסים בתעשייה האווירית. הנאשם שלל שימוש בסמים וציין כי בעבר נהג לצרוך אלכוהול כמענה לקשיים רגשיים אך כיום שותה במידה רק בנסיבות חברתיות. בהתייחסו לעבירה נשוא הדיון מסר כי נמצא בתקופה משברית בחייו בה היה נתון בלחץ וצרף אלכוהול, הוא איננו זוכר במדויק את מה שהתרחש באותו יום והתקשה להפנים שהתנהל בצורה אלימה. לדברי הנאשם מאז המקרה מערכת היחסים עם המתלוננת טובה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל נטייה לאימפולסיביות במערכת היחסים עם המתלוננת, מתקשה לבחון את הסיבות להתנהלותו וזקוק לטיפול בתחום האלימות. שירות המבחן המליץ על דחיה של מס' חודשים ככל שהנאשם יביע מוטיבציה להשתלב בטיפול ייעודי לעבירות אלימות במשפחה.
- בדיון שהתקיים בתאריך 4.7.23 הביע הנאשם רצון להשתלב בתוכנית טיפולית ולכן נדחה המשך הדיון בעניינו. בתסקיר מיום 5.12.23 צוין כי הנאשם שולב ברשימת המתנה לקבוצה טיפולית אך הטיפול טרם החל בשל עומס ולפיכך התבקשה דחיה.

5. תסקיר נוסף הוגש ביום 5.5.24. לפי תסקיר זה הנאשם שולב ביום 20.1.24 בקבוצה טיפולית לגברים שנהגו באלימות בבנות זוגם. דווח כי הנאשם נמצא בשלבים ראשונים של הטיפול וממעט לשתף את הקבוצה בתכנים מעולמו. במקביל, בשיחה פרטנית, מסר הנאשם לקצינת המבחן שחל שיפור ביחסים הזוגיים עם אשתו ובתקשורת ביניהם. הנאשם מסר כי ההשתתפות בקבוצה מסייעת לו ולקשר הזוגי. קצינת המבחן ציינה כי שוחחה גם עם המתלוננת שסיפרה לה על התקופה בה בוצעה העבירה, במהלך תקופת הקורונה. לדברי המתלוננת מדובר היה בתקופה מתוחה עם קשיים משפחתיים וכלכליים ובה שני בני הזוג נהגו לשתות אלכוהול בכמות לא מבוקרת, והדבר בא לידי ביטוי באירוע נשוא כתב האישום. בסיכומו של דבר המליץ שירות המבחן על דחייה נוספת של הדיון על מנת לעקוב אחר ההתקדמות בהליך הטיפול.
6. התסקיר הסופי הוגש ביום 15.10.24. נמסר כי הנאשם הפגין מחויבות והגיע בקביעות למפגשי הקבוצה הטיפולית. הנאשם התקשה לקחת חלק פעיל בשיח הקבוצתי והציג פסאדה חיובית. הנאשם דיווח על רגיעה במערכת היחסים עם המתלוננת. לדבריו רכש בהליך הטיפול כלים להתמודד עם מצבי משבר אך התקשה למקד את התובנות ולהתבונן באופן מעמיק בגורמים ובדפוסים שהביאו אותו לנהוג באלימות בבת הזוג. לצד זאת, ביטא מוטיבציה להמשיך בהשתתפותו בקבוצה.
7. בשיחה עדכנית שנערכה עם המתלוננת ציינה כי חל שיפור משמעותי בהתנהגות הנאשם כלפיה ושללה כל שימוש באלימות מצדו. המתלוננת ציינה שאינה חוששת מהנאשם.
8. שירות המבחן התרשם כי הנאשם תופס את התנהגותו האלימה כחריגה ונובעת ממשבר נקודתי ומצריכת אלכוהול והוא מתקשה להכיר בגורמים אישיותיים עמוקים יותר. הוא מתקשה להיעזר במסגרת הטיפולית הקבוצתית ולקיים שיח ישיר ופתוח ביחס להתנהגותו האלימה.
9. בסיכומו של דבר העריך שירות המבחן כי הסיכון להתנהגות אלימה כלפי המתלוננת פחת ובנוסף ציינה המוטיבציה והמחויבות להליך הטיפול. על בסיס זה המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן וכן צו של"צ בהיקף של עד 200 שעות על מנת שלא לפגוע בתעסוקתו.
10. לבקשת המאשימה נשלח הנאשם לממונה על עבודות שירות ונמצא מתאים לרצות עונש מאסר בעבודות שירות.
11. בטיעונה לעונש עמדה המאשימה על הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם ועל נסיבות ביצוע העבירה. בהתבסס על פסיקה אליה הופנית עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה בין 8 ל-18 חודשי מאסר. בתוך מתחם הענישה ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם, לריצוי בעבודות שירות. המאשימה שללה את המלצות התסקיר. לדבריה, המורכבות שעולה מהתסקירים לגבי הישגי ההליך הטיפולי אינה מאפשרת סטייה ממתחם הענישה ומצריכה רכיב עונשי שיביא לידי ביטוי את חומרת מעשיו בדמות מאסר בעבודות שירות.
12. הסנגור ביקש לאמץ במלואן את המלצות התסקיר. הסנגור הדגיש את עברו הנקי של הנאשם, את הודאתו, מצבו המשפחתי ומערכת היחסים שלו עם המתלוננת. הסנגור הדגיש את האלמנטים החיוביים בתסקירי שירות המבחן וטען שהטיפול בו השתתף מסייע לו ומצביע על כך שסיכויי שיקומו טובים ומצדיקים סטייה לקולא ממתחם הענישה.
13. הנאשם בדברו האחרון קיבל אחריות על מעשיו, ציין שהוא משתף פעולה בהליך הטיפולי, אוהב את המתלוננת, מעוניין להמשיך לחיות עמה ומבקש שבימ"ש יתחשב בו.
- דיון והכרעה
14. בהתאם להוראות החוק, מתחם הענישה יקבע על פי עקרון ההלימה, תוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

15. הנאשם פגע במעשיו בשלמות גופה של המתלוננת, כבודה, בטחונה ושלמות נפשה. נפסק פעמים רבות בכל הערכאות המשפטיות כי ערכים אלה מקבלים משנה חשיבות כאשר מדובר בהגנה על נשים במסגרת התא המשפחתי.
16. בענייננו, כפי שתואר לעיל, מדובר אמנם באירוע בודד של אלימות פיזית, אך עדיין מדובר בפגיעה ממשית בערכים המוגנים. הנאשם הפעיל אלימות בוטה שכללה דחיפתה של המתלוננת, בעיטה בבטנה, הטחה בקיר ונפילה ארצה תוך גרימת חבלות וכאב. העובדה שהעבירות בוצעו לאחר שתיה לא מבוקרת של אלכוהול מהווה נסיבה מחמירה ולא נסיבה מקלה כפי שניסתה ההגנה לטעון. מנגד, איני מתעלם מהעובדה שגם לשיטתה של המתלוננת (כפי שעולה באופן עקבי מהתסקירים), מדובר באירוע חריג, שאינו אופייני למערכת היחסים הזוגית.
17. מדיניות הענישה בעבירות אלימות במשפחה מגוונת ותלויה בנסיבות כל מקרה ומקרה, בסוג האלימות שהופעל ועוצמתה, מספר המקרים, מידת הנזק וכדומה. מדובר בסוג נפוץ של עבירות ולכן אין צורך בסקירה מקיפה של הפסיקה. על כן אסתפק באזכור, על דרך ההפניה, של פסקי הדין הבאים:
- א. רע"פ 3077/16 פלוני נ' מדינת ישראל (2.5.2016). אירוע יחיד של תקיפת בת זוג בו הנאשם דחף את המתלוננת למיטה, משך בשיערה וכופף את גופה בעודו אוחז בצווארה. נקבע מתחם ענישה של מספר חודשי עבודות שירות עד 14 חודשי מאסר בפועל.
- ב. עפ"ג 1616-12-20 פיקדו נ' מדינת ישראל (15.2.2021). הנאשם הורשע בכך שתפס בשיערה של בת הזוג, משך ובעט בה, תפס בידה והשליך עליה מכשיר טלפון. נקבע מתחם ענישה בין מס' חודשי עבודות שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל.
- ג. לבסוף אפנה למתחמי ענישה שנקבעו על ידי מותב זה במקרים דומים: ת"פ 17020-07-21; ת"פ 51927-11-21; ת"פ 44431-06-22; ת"פ 5-07-22; ת"פ 11592-09-21.
18. בהתבסס על האמור עד כה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם את מעשה הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר שניתן במקרים מתאימים לרצות בעבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.
19. בתוך מתחם הענישה סבורני כי יש לגזור את העונש בחלק התחתון של המתחם ואין מקום לסטות לקולא ממתחם זה (כפי שהמליץ שירות המבחן). אכן, לזכותו של הנאשם עומדים עברו הנקי, האלמנטים החיוביים בתסקיר, ובפרט שיתוף הפעולה הממושך שלו בהליך הטיפולי, וכן הודאתו ונסיבותיו האישיות והמשפחתיות.
20. עם זאת, לא אוכל לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן, מהטעם שמהתסקירים עולה תמונה מורכבת לגבי התוצאות של ההליך הטיפולי והתובנות שהפיק הנאשם ממנו. כפי שציין שירות המבחן, גם לאחר השתתפות ממושכת בטיפול הנאשם עדיין מתקשה להכיר במאפיינים אישיותיים בעייתיים ולזהות תפיסות ועמדות שנמצאות בבסיס התנהלותו האלימה. הנאשם משליך את התנהלותו על אופי הקשר עם המתלוננת ועל נסיבות חיזויות, ללא יכולת לבחון את הטריגרים שהובילו להתפרצות. לפיכך, למרות המוטיבציה הרבה שהפגין הנאשם וחרף הקביעה שהסיכון ממנו פחת ושחלה רגיעה במערכת היחסים הזוגית, לא מתקיימים בענייננו שיקולי שיקום בעוצמה שמצדיקה סטייה ממתחם העונש ההולם מכוח סעיף 34 לחוק העונשין.
- סיכום
21. לאור האמור אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
- א. 4 חודשי מאסר בפועל, אותם ירצה הנאשם בעבודות שירות בעמותת פתחון לב בראשון לציון, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 9.12.24. הנאשם יתייצב ביום 8.1.2025 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס. הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג ובריח.
- ב. 6 חודשי מאסר מותנה, אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור תוך שלוש שנים עבירת אלימות, לרבות איומים.
- ג. הנאשם ייתן התחייבות בסך ₪ 2,500 להימנע במשך שנתיים מביצוע עבירות אלימות. צו כללי למוצגים.
- המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, תוך 45 ימים מהיום. ניתן היום, ל' כסלו תשפ"ה, 31 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.